

S/H

Sort/Hvid
Staldgade 38
1699 København V
+45 7070 7494
www.sort-hvid.dk

København, 1. juni 2023

Evaluering af perioden som lille storbyteater 2021-2024.

1. Beskriv kort jeres profil, repertoire og publikumssammensætning

Sort/Hvid er Københavns politiske samtidsteater, der undersøger samfundsmæssige og politiske problemstillinger på tværs af kunstarter, genrer og former. Sort/Hvid er kendt og anerkendt for kompromisløs scenekunst, tværkunstneriske eksperimenter og debatskabende produktioner. Sort/Hvid forholder sig frygtløst sig til aktuelle politiske begivenheder og åbne afgrunde. Sådan skriver vi om vores scenekunstneriske virke på vores hjemmeside:

Sort/Hvid er ikke bange for asylkrise, klimakrise, finanskrise. Ikke for Trump eller Putin, polernes nedsmeltning, hjernernes nedsmeltning, velfærdsstatens nedsmeltning. Vi er ikke bange for at være dumme, elitære, mandschauvinistiske, feministiske, postfaktuelle, intellektuelle, uaktuelle.

Vi frygter ikke at være i lommen på nogen eller ingen. At være de sidste mennesker før jorden går under eller at feste som var vi på Titanic.

Vi er ikke bange for stå alene. Vi er ikke bange for at være alene. Ikke bange for at være sorte eller hvide. Vi er ikke bange for at være bange.

Sort/Hvid er en scene i Kødbyen. For teater, kunst og politik. Kom ind og se os. Hvis du ikke er bange.

I perioden 2021-2024 er Sort/Hvids frygtløse profil blevet udfoldet med et ekstraordinært fokus på musikdramatik og musikteater efter en målrettet bevilling fra Statens Kunstfond. Det betyder, at Sort/Hvids repertoire i disse år fokuserer på tværkunstneriske samarbejder mellem scenekunstnere og musikere, orkestre og musikorganisationer, som vi beskriver løbende gennem denne egevaluering.

Vores repertoire baserer sig på samarbejder med frie grupper, orkestre, andre teatre, universiteter og andre kunst- og kulturinstitutioner. I perioden 2021-2024 har vi eksperimenteret med open calls og en kunstnerisk råd målrettet udviklingen af originale musikdramatiske eksperimenter for at udvide vores kurateringspraksis.

Sort/Hvids publikum tæller 7.-10.000 mennesker til forestillinger og events. Kombinationen af tværæstetiske møder, samarbejde med små kompagnier og store organisationer samt behandlingen af aktuelle emner skaber et mangfoldigt publikum. Sammensætningen spænder vidt, men statistikken viser et stærkt og stabilt tag i unge mennesker under 30, som vi bl.a. tilskriver samtidsrelevans og målrettet salg til gymnasieklasser.

S/H

2. Hvordan ser I jeres profil i forhold til resten af det københavnske scenekunstmiljø?

Sort/Hvids position i det københavnske scenekunstmiljø er præget af en skarp tværkunstnerisk profil og en akut samtidsrelevans. Det bringer mange af Sort/Hvids produktioner i berøring med aktuelle debatter, som ikke kun udspiller sig i kultursektionen, men også i en bredere offentlighed.

I de senere år har vi gennem en række tiltag udvidet denne offentlighed gennem forsknings-samarbejder, bl.a. i forbindelse med *NUL*, *Mens solen brænder* og *Museum for fremtiden*. Forsknings-samarbejder bidrager med tidssvarende indhold til vores kunstneriske udsagn og demonstrerer, hvordan kunstnerisk udvikling i sig selv skaber nye erkendelser.

Endeligt er Sort/Hvid som lille storbyteater unikt, fordi vi med kombinationen af fleksible fysiske rammer i Kødbyen, samarbejder med større og mangfoldige aktører og ambitiøs fundraising sprænger skalaen for de enkelte produktioners omfang. Med totalinstallationer og performance-værker, som ofte genforhandler forholdet mellem scene og sal, udvider vi teatrets vante udtryk.

I de senere år har det især gjaldt musikdramatikken. Vi har lavet operainstallationer, iscenesatte koncerter, strygeperformances og omsluttende dommedagsvisioner med korsang. På den måde forener Sort/Hvid alsidige musikalske og sceniske formater i et vedvarende forsøg på at give form til vores samtid.

3. Hvad har jeres gennemsnitlige belægningsprocent været i de sæsoner, der ligger inden for denne periode som lille storbyteater?

	Sæson 20/21*	Sæson 21/22	Sæson 22/23 (dags dato)
Antal aftener	80 (+aflyst/udskudt 62)	120 (+aflyst 15)	71
Antal publikum	4.356	9.950	7.811
Sædebelægning	98 %	86 %	91%
Unge u. 25 år.	28 %	22 %	26 %

**påvirket af covid-19 og dertilhørende aflyste forestillinger og kapacitetsbegrænsninger.*

S/H har formået at gennemføre de fleste af de planlagte forestillinger, blandt andet ved at flytte projekter fra 2021 til 2022, hvilket også afspejles i et ekstremt højt aktivitetsniveau i sæson 21/22.

Samtidigt har vi haft høj belægningsprocent og oplever generelt udsolgte forestillinger og stor efterspørgsel efter ekstra forestillinger og genopsætninger. I modsætningen til resten af branchen har covid-19 ikke ændret på Sort/Hvids publikums lyst til at købe billetter.

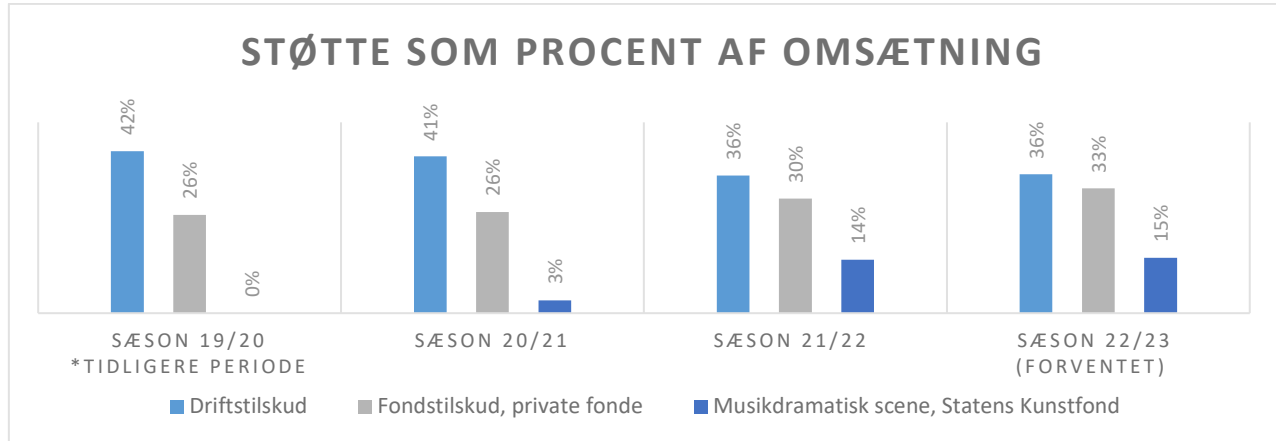
4. Hvordan har jeres økonomi udviklet sig indtil nu i denne aftaleperiode som lille storbyteater?

Sort/Hvids største udfordring ligger i at balancere driftstilskuddet på 5mdkk og den forpligtigelse det er at sidde i 1228kvm af Københavns nyeste og mest fleksible teaterlokaler. Uden et særtilskud på yderligere 800tkr. og en ekstra 4-årig bevilling fra Statens Kunstfond til musikdramatisk scene ville det ikke have været muligt at levere den kunst til vores publikum, som vi har gjort i perioden.

I januar 2021 overgik Sort/Hvid fra et erhvervslejemål til en kommunal brugsaftale på lokalerne i Kødbyen. Det betød at huslejen faldt fra 1.1mdkk (niveau 30.6.2020), til 808tkr. (niveau 1.1.2021) men er hurtigt steget igen til 871tkr. (niveau 1.1. 2023). Der er ikke nogen begrænsning på de mulige huslejestigninger, og vi må derfor forvente, at huslejen følger prisudviklingen i samfundet.

S/H

For at opretholde et tilfredsstillende højt aktivitetsniveau, er vi med andre ord afhængige af private fonde, og det det vi haft stor succes med i perioden. Herunder ses Sort/Hvids støtte kilder som procent af den samlede omsætning.

5. I hvor høj grad mener I, at I har levet op til principperne for de små storbyteatre i perioden 2021-2024, og hvad har principperne betydet for jeres arbejde?

Sort/Hvid lever i høj grad op til principperne for de små storbyteatre.

De relevante principper er uddybet herunder:

1. Et bredt og forskelligartet teaterudbud

Sort/Hvid bidrager til et bredt og mangfoldigt teaterudbud i København igennem sin engagerede samtidsprofil, sin tværestetiske position som scene for musikdramatik og sine mange samarbejdspartnere af varierende størrelse. Sort/Hvid producerer scenekunst med aktører fra det frie felt, kunstnere på tværs af kunstarter, forskere på tværs af forskningsområder og institutioner på tværs af landet. Til sammen skaber det et unikt teaterhus for København og københavnernes, ligesom Sort/Hvid tiltrækker publikum fra hele landet til hovedstaden.

2. Geografisk spredning i de små storbyteatres placering

Sort/Hvid er en levende og multifacetteret aktør i den hvide Kødby, vi skaber liv og tryghed i vores åbningstider og bidrager med gæster (og økonomi) til resten af Kødbyens virksomheder. På den måde er vi en central aktør i Kødbyens liv og udvikling.

Vores publikum kommer fra hele København, og det er tydeligt at vores publikum drages til Sort/Hvid fra både Storkøbenhavn *and beyond*. Publikum kommer til Sort/Hvid for de exceptionelle kunstneriske oplevelser, som man ikke får andre steder i København.

3. Solid kunstnerisk og organisatorisk ekspertise

Sort/Hvids kunstneriske direktør Christian Lollike har modtaget adskillige Reumert-priser både som dramatiker og iscenesætter. Hans seneste – og sidste – forestilling på Sort/Hvid, ORFEO, i april 2023, blev skamrost af anmelderne og var udsolgt før premieren.

Christian står bag Sort/Hvids kunstneriske kompromisløse vision og internationale rækkevidde i kraft af sine egne værker og kuratering. Han har et solidt nationalt og internationalt netværk, som er med til at sikre frugtbare og stærke samarbejder både i Danmark og internationalt.

S/H

Sort/Hvids administrative chef Mette Bryndum har siddet i stillingen siden 1. august 2018. Mette er uddannet Cand. Merc. og har en baggrund bl.a. som producent for Den Kongelige Opera. Hun er derudover vicebestyrelsesleder for Den Jyske Opera.

4. Økonomisk holdbarhed

Sort/Hvid er økonomisk veldrevet, bl.a. pga. det særtilskud på 800tkr., som blev tilført efter sidste fordeling af driftsmidler hvor driftstilskuddet blev afgrænset til 5mddk.

Sort/Hvid er klart det største teater i lille storbyordningen med tre scener i et multifleksibelt rum. Omkostningerne til driften af huset afspejler dette forhold.

Sammenligner man Sort/Hvids bygningsomkostninger med tilsvarende teatre, der har 5mddk i driftstilskud, er det tydeligt, at Sort/Hvids kunstneriske råderum udelukkende er finansieret af private fonde.

Det er essentielt at Sort/Hvid tilføres midler for fortsat at kunne drive teater i lokalerne i Kødbyen og samtidig give Københavns borgere de særegne og kompromisløse kunstneriske oplevelser, der er teatrets kendetegn.

De efterfølgende principper udfoldes i kt. 6.- 9.

6. Hvordan har I arbejdet med at sikre vækstlaget og nye talenter (princip 5)?

Sort/Hvid inviterer det frie felt og uafhængige kunstnere ind på scenerne og fungerer derfor løbende som scene for kunstnere, der ikke har egne scenefaciliteter. Hver sæson samarbejder vi med ca. 2-3 frie kunstnergrupper om at producere færdige forestillinger og giver plads til ca. 2 residencies med nye talenter.

Vi har samproduceret ambitiøse forestillinger med blandt andre AKT1, The Nielsen Movement, Hess is More og Songbird v. Lotte Andersen. Vi har arbejdet strategisk med et open call-format for at give mere plads til flere. I den forbindelse har en lang række kunstnere udviklet og præsenteret eksperimenterende, tværestetiske forestillinger på Sort/Hvid, heriblandt Josefine Opsahl, OPE-N v. Louise Beck, LOGEN, samt Julian Juhlin og Christian Albrechtsen. Open call-formatet har understøttet udviklingen af nye kunstneriske talenter.

Sideløbende har Sort/Hvid tilbudt frie grupper sceneplads og ressourcer specifikt til udvikling af deres forestillinger. Dette har sikret professionel udvikling og støtte af uafhængige scene-kunstnere.

Således bruger Sort/Hvid kontinuerligt sine administrative ressourcer på at støtte, udvikle og præsentere uafhængige scenekunstnere.

7. Hvordan arbejder I med publikumsudvikling (princip 6)?

Sort/Hvid tillægger vores publikum stor værdi og arbejder målrettet med hele tiden at knytte tætte bånd og udvide det. Publikumsudvikling er en integreret del af både vores kommunikationsstrategi og vores kunstneriske samarbejder.

Til hver forestilling skaber vi indhold, som er relevant for vores samarbejdspartners publikumsgrupper. Derfor når vi ud til et nyt publikum især i kraft af vores samarbejder. Her har vi blandt andet samarbejdet med: Copenhagen Jazz Festival, Art Music Danmark, Alice, Copenhagen Opera Festival, Copenhagen Phil, Kunsthal Aarhus og Glyptoteket.

S/H

I forbindelse med en talk med forfatter Cecilie Lind har vi for eksempel samarbejdet med forlaget Gyldendal om at blive nævnt i deres nyhedsbrev og på deres sociale medier. På den måde møder Sort/Hvid et nyt publikum via en aktør, som det pågældende publikum kender og har kunstnerisk

Fremtidens publikum

Sort/Hvid har kontinuerligt fokus på at opretholde og udvide vores gode og nære samarbejde med gymnasier, sådan unge møder kompromisløs scenekunst og opbygger et godt og solidt forhold til kunst og kultur. I den forbindelse har vores kunstneriske direktør været en del af projektet KULT. Her har han over en periode på seks måneder undervist elever fra fire københavnske gymnasier med spørgsmålet: "Hvad kan kunst i en verden truet af den igangværende klimakatastrofe?" Eleverne skulle både udvikle et koncept, skrive et manuskript og instruere.

Desuden kan nævnes, at vi udgiver et nyhedsbrev særligt til undervisere, og vi er gået sammen med syv små storby teatre om et event, hvor vi præsenterer forestillinger og undervisningstiltag, der er særligt brugbare i undervisningen. Uden om sådanne events holder vi tæt kontakt med undervisere, som ofte besøger teatret. De hjælper os løbende med at målrette undervisnings-tilbud, udarbejde undervisningsmaterialer, kommentere vores virke og lignende.

8. Hvordan har I samarbejdet med de øvrige teatre indenfor små storbyteater-ordningen (princip 7)?

Der er en stor velvilje til samarbejde blandt de små storbyteatre. Sort/Hvid har i perioden samarbejdet på følgende måder:

- Vi er en del af den fælles formidlings- og billetsalgsplatform teaterbilletter.dk
- Vi har lavet en fælles sæsonlancering for gymnasielærere
- Vi deler forhuspersonale og hjælper hinanden med medarbejdere
- Vi udlåner teknik og andet udstyr til både teatre og frie grupper
- Vi sparrer med hinanden vedr. løsning af administrative og teatertekniske opgaver
- Vi deler dokumenter, skabeloner til bl.a. kontrakter og best practices

9. Hvordan har I samarbejdet med internationale scenekunstaktører (princip 9)?

Sort/Hvid inviterer kontinuerligt scenekunstnere fra hele verden til at udvikle og præsentere forestillinger med os og danske kunstnere.

Sort/Hvid har præsenteret en række internationale gæstespil de seneste år. I 2021 coproducerede vi 1984 – Back to No Future, det nyeste værk af det internationalt anerkendte kunstnerkollektiv Gob Squad (DE). Forestillingen åbnede festivalen CPH STAGE. I 2022 præsenterede vi operaen Alan Turing af den tværdisciplinære kunstner Albert Montañez (COL), i samarbejde med Copenhagen Opera Festival og i 2023 spiller The Chosen Haram af kunstner Sadiq Ali (UK), under CPH STAGE.

Sort/Hvids forestilling Verdensfrelserinden af Madame Nielsen spillede på Thalia Theater i Hamborg, Tyskland i 2022 og er inviteret til Italien i efteråret 2023. I forbindelse med et open call i 2021 inviterede vi desuden den japanske pianist og performer Eriko Makimura til at lave en performance-koncert på Sort/Hvid i samarbejde med de danske scenografer Julian Juhlin og Christian Albrechtsen.

Da Sort/Hvid arrangerede et seminar i samarbejde med Dansk Teater 300 år om fremtidens musikdramatik i indeværende sæson, inviterede vi Komischer Oper Berlin, repræsenteret ved

S/H

chefdramaturg Ulrich Lenz (DE), til at præsentere operahusets praksis med henblik på at inspirere det danske scenekunstlandskab.

Således arbejder Sort/Hvid med internationalisering på en række parametre med henblik på at sikre udvikling og et højt kunstnerisk niveau i international klasse.

10. Hvad har jeres udbytte været af perioden som små storbyteater?

Uden støtten fra Københavns kommune kunne Sort/Hvid ikke eksistere i den form, vi har i dag, og det er absolut en nødvendighed at have et solidt fagligt og professionelt grundlag for at skabe Sort/Hvid – det mest toneangivende, kompromisløse og samtidsorienterede teater i Danmark.

- Lille storby teater-ordningen skaber det økonomiske fundament for en medarbejdergruppe på syv personer inkl. den kunstneriske direktør, som er fagligt stærke og ambitiøse på kunstens vegne. Derudover er Sort/Hvid arbejdsplads for ca. 100 freelancere over en sæson.
- Lille storby teater-ordningen er essentiel for at drive scenen i Kødbyen. Driftsstøtten sikrer at der kan betales husleje og vedligehold af Kødbyen til KEID, forbrug i lokalerne (el, vand, varme, køl, renovation, rengøring), samt drift af brandalarmsystemer, kraner og teatertekniske installationer og forsikringer. Det er ikke sexet at betale for drift af lokaler, men når driften er sikret - evner Sort/Hvid at hente støtte til kunstneriske projekter hos private fonde.
- Lille storby teater-ordningen giver Sort/Hvid fundament til at søge private fondsmidler, således at vi kan producere forestillinger som er stærkt kunstnerisk eksperimenterende, nyskabende, udsolgte, debatterede og rækker længere end andre små storbyteatre.

Sammenlagt betyder det, at ordningen ikke kun tilgodeser Sort/Hvid, men også det bredere Københavnske teatermiljø.

11. Øvrige og eventuelle bemærkninger til evalueringen:

At sætte et loft over driftsstøtten uden at skele til det enkelte teaters fysiske rammer og dertilhørende omkostningsniveauer, betyder reelt at man laver en skæv fordeling af midler teatrene imellem og dermed begrænser det kunstneriske tilbud til publikum.

Loftet på driftsstøtten begrænser teatrets mulighed for at følge med lønudviklingen (der er indført minimumsløn=28tkr/md), arbejde med bæredygtig omstilling (der er ikke ressourcer til at skabe nødvendig omstilling eller forbedringer i drift og organisation) og ikke mindst overholde kravet om at maks. 15% af driftsstøtten må gå til huslejen (huslejen er pt. 870tkr/årligt med forventet årlige stigninger på ca. 6-8%).

Med denne egnevaluering opfordrer vi derfor Københavns Kommunes Kultur- og Fritidsforvaltning til at gentænke driftsstøtteloftet for i fremtiden at sikre en visionær udnyttelse af kommunens største lille storbyteater.

Med venlig hilsen,

Christian Lollike og Mette Bryndum, maj 2023